

Výzva 9 prvých piatkov

O čo ide...:

Ide o dvanásť veľkých prisľúbení Ježiša Krista prostredníctvom Sv. Margita Mária Alacoque.

Sv. Margita Mária Alacoque sa narodila 22. júla 1647 vo Francúzsku v dedine Lauthecour pri mestečku Verosvres. Jej otec bol kráľovským notárom v dedine. Margita bola piata zo siedmich detí. Meno Mária dostala pri birmovaní. Rodičia svoje deti už od útleho veku viedli k viere. Keď mala osem rokov, zomrel otec. Matka ju dala na výchovu do kláštora sv. Kláry v Charolles. Margita bola veľmi nábožná, veľa sa modlievala. Keď mala deväť rokov, dostala ťažkú chorobu. Nemohla sa vôbec pohnúť. Schudla na kosť a kožu. Nikto jej nevedel pomôcť. Sama hovorila, že sa uzdraví až vtedy, keď ju príbuzní a priatelia dajú pod ochranu Panny Márie. Sama spravila sľub, že keď sa uzdraví, vstúpi do kláštora. Dva roky strávila na lôžku v kláštore a ďalšie dva roky doma. Keď sa uzdravila, začala viesť prísny život. Postila sa, rozjímala, nosila kajúce rúcho a spávala na zemi. Okrem toho musela trpieť aj od svojich príbuzných – starej matky, tety a slúžky, ktoré riadili domácnosť, keďže jej matka bola slabá a chorá. Správali sa k nej veľmi zle. Ponižovali ju, nedávali jej jedlo ani šaty. Ani o jej matku sa nechceli starať. Margita to všetko znášala bez ponosovania a sama sa starala o matku najlepšie, ako vedela. Dokonca sa začala aj bičovať. Jej matka kvôli tomu plakala, zakázala jej bývať v osobitnej izbe a nútila ju, aby sa vydala. Nakoniec jej však nechala slobodu a Margita ako dvadsaťštyriročná vstúpila do kláštora rehole Navštívenia Panny Márie, ktorý založil sv. František Saleský, v meste Paray-le-Monial v burgundskom kraji. V roku 1672 zložila prvé sľuby. Žila veľmi prísne a kedy len mohla, kľačala pred Sviatosťou Oltárnou.

Dňa 27. decembra 1673 sa jej zjavilo v oslňujúcom lesku Božské Srdce. Práve vtedy kľačala pred Sviatosťou Oltárnou. Srdce bolo ovinuté trňami a ozdobené krížom. Podľa jej vlastných slov sama bola naplnená nevýslovnou láskou. Druhé zjavenie mala v piatok v oktáve Božieho tela. Vtedy videla päť Kristových rán. Pritom počula hlas: „Nemôžeš mi preukázať väčšiu lásku, ako keď urobíš, čo som od teba žiadal, aby si rozšírila úctu k môjmu milujúcemu Srdcu. Len poníženosťou a utrpením sa môžeš stať dokonale hodná tejto milosti.“ Potom jej Spasiteľ ukázal svoje Božské Srdce a pokračoval: „Pozri, toto Srdce, ktoré tak veľmi milovalo ľudí, ktoré nič nešetilo, ba aj samé seba strávilo, len aby ukázalo svoju lásku. Namiesto vďačnosti sa mu však za odplatu od veľmi mnohých dostáva – nevďak. Preto od teba žiadam, aby prvý piatok po oktáve slávnosti môjho Božského tela bol ustanovený ako zvláštna slávnosť, aby sa v ten deň uctievalo moje Srdce slávnostným odprosovaním a aby v ten deň ľudia pristupovali k sv. prijímaniu s tým úmyslom, aby sa vynahradiť nesčíselné zneuctenia, ktorých mu dostalo po ten čas, čo bolo vystavené na oltári.“

Po tomto zjavení Margita ťažko ochorela. Cítila v srdci nesmierny bôľ, ktorý ju už do smrti neopustil. Nijaký lekár nevedel, čo je to za choroba. Margita poslušne oznámila predstavenej, čo bolo treba. Predstavená a ostatné sestry jej však nechceli veriť a prenasledovali ju za to, že si vymýšľa. Margita sa snažil všetko v tichosti a pokore znášať. V nedeľu 16. júna 1675 sa jej zjavil Spasiteľ tretíkrát. Znova hovoril o tom, ako ľudia znevažujú jeho lásku a sviatosť. Žiadal Margitu, aby pristupovala prvý piatok každého mesiaca k sv. prijímaniu, aby tak podľa svojich síl naprávala urážky, ktoré postihnú v tom mesiaci Najsvätejšiu Sviatosť. Odvtedy každú noc zo štvrtka na piatok prežívala Margita smrteľnú úzkosť, ktorú mal Ježiš pred svojim umučením v Getsemanskej záhrade. Bola z toho všetkého zmätená, nevedela pochopiť, že si ju Ježiš vybral na takúto dôležitú úlohu. Boh jej však poslal do cesty múdreho a zbožného kňaza Klaudia de la Comboniéra,

jezuitu, ktorý sa stal jej duchovným vodcom, tešiteľom a radcom. S jeho pomocou mohla potom uskutočniť, čo je Spasiteľ cez zjavenia povedal a kázal rozšíriť ďalej.

V roku 1685 sa na dva roky stala predstavenou novíciek. Potom sa stala asistentkou predstavenej domu. V roku 1690 začala rozprávať o smrti. Prosila predstavenú, aby sa mohla na štyridsať dní utiahnuť a pripraviť na smrť. Predstavená sa tomu divila, pretože Margita netrpela na žiadnu chorobu. Na jeseň dostala zimnicu, no lekár hovoril, že choroba nie je nebezpečná. No ponížená mníška sa usmiala a povedala, že ani nezbadajú, kedy ju Boh odvolá. V chorobe si často pritisla kríž na prsia a vzývala Boha. Ráno 17. októbra 1690 si žiadala kňaza. Kňaz ju zaopatril a Margita zomrela v ten istý deň. Mala len štyridsaťtri rokov. Keď po viac ako sto rokoch otvorili jej hrob, mozog našli neporušený. Za blahoslavenú bola vyhlásená v roku 1864 a za svätú v roku 1920. Jej pozostatky odpočívajú pod hlavným oltárom kláštorného kostola v Paray-le-Monial. Pobožnosť k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu sa rozšírila do celej Cirkvi.

Podmienky

- Ísť na prvý piatok na sv. prijímanie a obetovať ho na odčinenie hriechov, ktoré zraňujú Božské srdce Ježišovo.
- Ísť na sv. spoveď v niektorý deň pred prvým piatkom (alebo priamo na prvý piatok) a obetovať ju na odčinenie hriechov, ktoré zraňujú Božské srdce Ježišovo.
- Pomodliť sa na prvý piatok na úmysel Svätého Otca.
- Celý deň sa snažiť vyhnúť hriechu aj všednému (ľahkému).
- vo všetkom mať úmysel obetovať celý svoj deň na odčinenie hriechov, ktoré zraňujú Božské srdce Ježišovo.

Ak prerušíš deväťmesačnú pobožnosť, je lepšie začať ju odznova. Nakoľko sme slabí ľudia a nemáme istotu, či sme podmienky naozaj verne zachovali, možno si túto pobožnosť vykonať v živote aj viackrát.

Dvanásť prisľúbení

... Božského Srdca pre tých, čo budú uctievať Božské Srdce:

1. Dám im všetky milosti potrebné ich stavu.
2. Vnesiem pokoj do ich rodín.
3. Poteším ich v trápeniach.
4. Stanem sa im bezpečným útočiskom v živote a najmä v hodine smrti.
5. Vylejem hojnosť požehnaní na všetky ich podujatia.
6. Hriešnici nájdu v mojom Srdci zdroj milosti a nekonečné more milosrdenstva.
7. Ľahostajné duše sa stanú horlivými.
8. Horlivé duše dosiahnu veľkú dokonalosť.
9. Požehnám tiež domy, kde bude vystavený a uctievaný obraz môjho Najsvätejšieho Srdca.
10. Kňazom dám dar, že obrátia aj najzaťatejšie srdcia.
11. Mená tých, čo budú šíriť túto úctu, budú zapísané v mojom Srdci a nebudú z neho nikdy vytreté.
12. Všetkým, ktorí pristúpia k sv. prijímaniu na prvý piatok počas deviatich mesiacov nepretržite po sebe, sľubujem milosť pokánia pri zomieraní – nezomrú v nemilosti, ani bez sviatostí. Moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v posledných chvíľach života.

Týždeň pred...

UJASNÍM SI...:

HRIECH: rozlišujeme dva druhy hriechov:

- **ŤAŽKÝ (SMRTEĽNÝ):** „Smrteľný hriech – vážnym prestúpením Božieho zákona – ničí v srdci človeka lásku. Odvracia človeka od Boha, ktorý je jeho posledným cieľom a jeho blaženosťou, a to tým, že človek dáva prednosť nejakému nižšiemu dobru pred Bohom“ (KKC 1855); „Hriechom človek dáva prednosť sebe samému pred Bohom a tým pohŕda Bohom“ (KKC 398); „Smrteľný hriech v nás ničí lásku; bez ktorej nie je možná večná blaženosť. Ak ho hriešnik neofutuje, má za následok večnú smrť“ (KKC 1874). **Čiže v praxi:** Viem, že Boh ma k niečomu pozýva, ale ja Mu nedôverujem – a preto konám inak, odlišne, či dokonca opačne. Bojovým pokrikom ťažkého hriechu je: „Boh síce hovorí,... ale JA si myslím, že... v dnešnej dobe to je už inak... podľa MŇA stačí, ak toto a hento... a JA si myslím, že na tom nie je nič zlé, sme nakoniec ľudia...“ a pod.
- **ĽAHKÝ (VŠEDNÝ):** V jeho pozadí je „nezdravé pripútanie k stvoreniam, ktoré potrebuje očistenie“ (KKC 1472). „Keď sa však vôľa hriešnika niekedy upriami na vec, ktorá síce už sama osebe obsahuje určitý neporiadok, ale neprotiví sa láske k Bohu a k blížnemu napr. zbytočné reči, nevhodný smiech a podobne, vznikajú hriechy všedné (sv. Tomáš Akvinský)“ (KKC 1856); „Ľahkého hriechu sa dopustí ten, kto v menej závažnej veci nezachová mieru predpísanú mravným zákonom, alebo kto neposlúchne mravný zákon hoci v závažnej veci, ale bez plného poznania a úplného súhlasu“ (KKC 1862); „Napriek tomu všedný hriech neruší zmluvu s Bohom. S pomocou Božej milosti ho možno napraviť“ (KKC 1863). **Čiže v praxi:** Verím Bohu a celým srdcom sa hlásim k Jeho Zmluve, ktorú sa usilujem naplňovať a kráčať po Jeho Ceste najlepšie, ako viem, ale slabosti a závislosti, ktoré vo mne ešte sú ako následky minulého života v hriechu, spôsobuje, že sa mi to napriek všetkej snahe nedarí dokonale. Ľahký hriech, ak sa s ním zmierime (známe vyjadrenie ľudí „To len také bežné hriechy, nič vážne“), časom prerastie do hriechu ťažkého: „Všedný hriech oslabuje čnosť lásky. Prezrádza nezriadenú náklonnosť k stvoreným dobrám. Prekáža duši v pokroku pri praktizovaní čností a pri konaní mravného dobra a zasluhuje časné tresty. Vedomý a dobrovoľný všedný hriech, ak ho neofutujeme, nás pozvoľna disponuje na spáchanie smrteľného hriechu. Napriek tomu všedný hriech neruší zmluvu s Bohom. S pomocou Božej milosti ho možno napraviť. „Nepozbavuje posväcujúcej milosti, priateľstva s Bohom ani lásky, a teda ani večnej blaženosti.“ (sv. Ján Pavol II., *Reconciliatio et paenitentia*) „Kým človek žije v tele, nemôže nemať aspoň ľahké hriechy. Ale neber naľahko hriechy, ktoré voláme ľahké. Ak ich berieš naľahko, keď ich vážiš, maj strach, keď ich počítaš. Mnoho ľahkých vecí vytvára jednu veľkú vec: Mnoho kvapiek naplní riekou. Mnoho zrn vytvára hromadu. Aká nádej teda ostáva? Predovšetkým vyznanie...“ (sv. Augustín)“ (KKC 1863).

SPOVEĎ: k platnej spovedi, ktorá naozaj uzmieruje človeka s Bohom a prináša uzdravenie a odpustenie, potrebuješ dať dohromady štyri „veci“:

- **ĽÚTOSŤ:** „To znamená, že ťa tvoj skutok musí naozaj mrziť. Nestačí perami zamrmlať niečo len preto, že si sa kdesi dočítal, že toto alebo tamto je hriech. Musíš byť presvedčený o tom, že si urobil nesprávnu vec, že si zranil alebo pošpinil iných či samého seba, že si zabudol na Boha a obrátil jeho poriadok hore nohami.“ (Youcat – čas na spoveď)
- **ÚMYSEL:** „Naozaj musíš mať v úmysle už nikdy viac nespáchať hriechy, ktoré vyznáš spovedníkovi. Teraz by si mohol namietat: „To predsa nejde! Presne viem, že znova siahnem po drogách. Jednoducho to nedokážem!“ To svedčí o tvom realistickom pohľade. Možno to naozaj hneď nedokážeš a nepovieš drogám navždy zbohom. Ak však máš skutočný úmysel a chceš urobiť všetko, čo je v твоjich silách, potom môžeš veriť, že Boh ti cez službu kňaza daruje odpustenie a pokoj.“ (Youcat – čas na spoveď)
- **VYZANIE HRIECHOV (čiže SPOVEĎ):** „Ak chceš v živote začať odznova, nemusíš svoje výčitky svedomia smerovať do neba donekonečna. Jednoducho zájdeš za kňazom a povieš: „Veci sa majú tak a tak. Ľutujem ich pred Bohom.“ A keď kňaz vidí, že to myslíš naozaj vážne, udelí ti Božie odpustenie.“ (Youcat – čas na spoveď)
- **UČINIŤ ZADOSŤ:** „Ďalej ťa kňaz poverí drobnou „úlohou“. Spravidla ide o nejakú konkrétnu modlitbu, ktorú sa máš po spovedi pomodliť. Z tvojej strany má ísť o znak pokánia a vôle urobiť zadosť urážke, ktorú si Bohu svojím hriechom spôsobil. Takéto zadosťučinenie tvorí súčasť

sviatosti zmierenia. K tomu patrí aj to, že v rámci svojich síl napraviš vzniknuté škody. Ak si teda niečo ukradol, musíš to znovu vrátiť (môže sa to udiť aj anonymne). Ak si niekoho zranil, musíš ho prinajmenšom požiadať o odpustenie.“ (Youcat – čas na spoved')

Dohromady sa tomuto všetkému hovorí **VNÚTORNÉ POKÁNIE**: „Vnútorne pokánie je radikálne preorientovanie celého života, návrat, obrátenie sa k Bohu celým srdcom, zanechanie hriechu, odvrátenie sa od zla spojené s odporom k zlým skutkom, ktorých sme sa dopustili. Zároveň zahŕňa v sebe túžbu a rozhodnutie zmeniť život s nádejou na Božie milosrdenstvo a s dôverou v pomoc Božej milosti. Toto obrátenie srdca sprevádza spasiteľná bolesť a spasiteľný zármutok, ktoré cirkevní Otcovia nazvali animi cruciatus (trýzeň duše), compunctio cordis (skrúšenosť srdca)“ (KKC 1431). „Bez neho skutky pokánia zostávajú neplodné a klamné; naproti tomu vnútorné obrátenie pobáda k tomu, aby sa tento postoj prejavil vo viditeľných znakoch, v úkonoch a skutkoch pokánia“ (KKC 1430).

SVÄTÉ PRIJÍMANIE: latinsky *communio*, čiže spoločenstvo. Vo svätom prijímaní Krista *neprijímame*, ale vstupujeme s Ním do *spoločenstva* – a to tým, že sa Mu usilujeme vo všetkom čo najdokonalejšie pripodobniť a túžime, aby nás On sám úplne premenil podľa seba a v seba a to vo všetkom a aby sme tak s Ním boli jedno Telo – o tom predsa Eucharistia je! A vôbec nám nevádi, akú cenu za to budeme musieť „zaplatiť“, čo pre to podstúpiť, či čo iné obetovať. Tak, ako to Pán Ježiš v jednom svojom zjavení povedal veľkému svätému Augustínovi: „*Som pokrmom silných. Vzrastaj a budeš ma jesť. Ale ty ma nepremeniš na seba ako telesný pokrm, lež ty sa premeniš na mňa*“ (Vyznania).

**Túžiš po tom? Chceš to? Si na to pripravený?
Na radikálnu deväťmesačnú premenu celého Tvojho života?
Ak hej – tak pozor! Začíname!**

Spytovanie svedomia

... inšpirované apoštolskou exhortáciou sv. Jána Pavla II. *Christifideles laici*, ktorá je úradným návodom Katolíckej Cirkvi na to, ako byť bežným „normálnym“ kresťanom katolíkom.

Na spytovanie svedomia si vyhrad' dostatočne dlhý čas, najlepšie deň vopred (vo štvrtok večer, ak mieniš ísť na sv. spoveď v piatok). Začni modlitbou, potom skúmaj svoje svedomie s pomocou nasledovného spovedného zrkadla a svoje hriechy si napíš na papier, aby si jednak na nič nezabudol a mohol všetko v spovedi dôkladne vyznať, jednak aby si ho mohol po svätej spovedi spáliť na znak toho, že boli Božou Láskou odpustené – aj keď ostáva ešte Tvoja časť práce a tou je s pomocou Božej milosti ich odstrániť!

1. Úsilie o svätosť života

„Primát povolania každého jedného kresťana ku svätosti, ktorá sa vyjadruje "v plodoch milosti, ktoré Svätý Duch vytvára vo veriacich", ako rast v plnosti kresťanského života a v dokonalosti lásky. Všetky zoskupenia laikov a každé jednotlivé z nich sú povolané k tomu, aby sa stali stále profilovanejším spôsobom nástrojom svätosti v Cirkvi tým, že budú podporovať a pestovať vnútornejšiu jednotu medzi praktickým životom svojich členov a ich vierou.“

(Christifideles laici 30);

„Všetci veriaci musia podľa vlastného postavenia venovať svoje sily na to, aby viedli svätý život a napomáhali vzrast Cirkvi a jej ustavičné posväcovanie.“

(c. 210 Kódexu kánonického práva Katolíckej Cirkvi, ďalej len CIC).

OTÁZKY: Usilujem sa o svätosť a dokonalosť? Alebo sa uspokojujem s priemernosťou a s tým, že som „dobrý a zbožný“ podľa mienok ľudí a meradiel sveta? Porovnávam svoj život s Kristom a svätými, alebo s ľuďmi okolo seba? Je pre mňa dôležitejšie byť na obraz Krista a kvôli tomu aj ožlieť zisk, prospech, či zničiť nepriateľstvo sveta, alebo pokojne zľavím z týchto nárokov, ak ide o to niečo svetské získať, či získať si priazeň ľudí a ospravedlním sa slovami, že „dnes je taká doba“ a „dnes sa to inak nedá“?

PRE ISTOTU SI OVERÍM: Učil som sa poctivo v škole náboženstvo? Nehanbil som sa za vieru? Modlil som sa ráno i večer? Modlil som sa azda nerád a nedbalo? Nevyslovoval som Božie meno nadarmo? Nehovoril som posmešne alebo neúčtivo o Bohu a svätých veciach? Nevynechal som dobrovoľne svätú omšu v nedeľu a v prikázaný sviatok – a ak náhodou hej, koľkokrát? Prichádzal som načas na sv. omšu? Bol som pri nej sústredený alebo nepozorný? Bol som poslušný voči rodičom? Pomáhal som im? Nezarmucoval som ich? Modlil som sa za nich? Nebol som vzdorovitý? Bol som úctivý a pozorný aj voči starým ľuďom? Neškodil som si na zdraví? Cvičil som sa v ovládaní seba? Zachovával som dobrovoľný pôst? Nebol som sebecký, zlostný, závistlivý? Nebol som pyšný? Nenadával som iným? Nebil som iných? Nehneval som sa na niekoho? Odpustil som bližnému? Nepohrdal som niekým? Nenavádzal som niekoho na zlé? Nedával som zlý príklad? Netrápil som zvieratá? Dbal som i na bezpečnostné predpisy? Naše telo je krásny chrám Ducha Svätého. Je Božím dielom. Kto sa nenaučí ovládať, je slabý. Nepočúval som nečisté reči? Nemyslel som alebo nehovoril som tak? Nečítal alebo nedíval som sa na nečisté veci? Nerobil som nečisté veci? Nenavádzal som niekoho na také veci? Zachádzal som šetrne so svojimi vecami? Nepoškodil som cudzí alebo verejný majetok? Nekradol som? Vrátil som alebo nahradil som ukradnutú vec? Ponechal som si nájdené veci? Nebol som lakomý? Neklamal som? Zo strachu, pred trestom, z vyvyšovania sa nad iných? Nevymýšľal som chyby na iných? Nepretvaroval som sa? Nevyzradil som zverené tajomstvo? Dodržal som, čo som sľúbil?

AKO SKAUT: Vynasnažoval som za zo všetkých síl(!) plniť si svoje povinnosti voči Bohu a vlasti? Pomáhal som v každom čase svojim bližným? Mohli sa ľudia vždy spoľahnúť na moju česť, na to, že splním, čo som sľúbil, že dodržiám slovo, splním si svoje povinnosti, hovorím pravdu a konám čestne a spoľahlivo? Bol som verný a oddaný – svojej viere, priateľom, skautskej družine/oddielu, rodine, Cirkvi? Bol som osožný pre iných, pre svoje okolie, pre svoju družinu/oddiel? Som priateľom všetkých ľudí dobrej vôle? Správam sa ku skautom ako ku opravdivým bratom a sestram? Bol som úctivý a zdvorilý voči iným, obzvlášť voči dámam a skautským sestram? Chránil som prírodu? Chránil som cenné ľudské výtvy? Bol som šetrný, dával som si pozor na svoje veci i na cudzie veci, ak som ich používal? Bol som sporivý a hospodárny, alebo som plytval a rozhadzoval? Bol som poslušný aj voči predstaveným (učiteľia a vychovávateľia v škole, kňazi vo farnosti,...) a vodcom? Alebo som podľahol svojvoľnosti a nepoddajnosti a uprednostňoval som svoje chůtky a nálady pred potrebami rodiny, družiny/oddielu, farnosti,...? Bol som veselej mysle, vždy plný radosti, viery a nádeje? Bol som rozvážny, alebo som konal zbrklo, impulzívne, podľa nálad a pocitov a nie podľa rozumu? Usiloval som sa mať čistú a nepoškvrnenú myseľ a byť rovnako čistý, rytiersky, „bez bázne a hany“ aj v každom svojom slove, správaní sa a konaní? Vykonal som denne aspoň jeden dobrý skutok? Bol som vždy "pripravený na každé dobré dielo" (2 Tim 3,17 SSV)?

2. Vyznávanie katolíckej viery

„Zodpovednosť za vyznávanie katolíckej viery, ktorá prijíma a hlása pravdu o Kristovi, o Cirkvi a o človeku, v poslušnosti voči Učiteľskému úradu, ktorý ju autenticky interpretuje. Každé zoskupenie laikov musí byť miestom hlásania a odovzdávania viery ako aj výchovy vo viere, ktorá má úplnosť obsahov viery.“

(Christifideles laici 30);

„V rámci farnosti, zvlášť keď tvorí veľkú a rozľahlú oblasť, môžu poskytovať významnú pomoc pri výchove a vzdelávaní kresťanov malých cirkevných spoločenstiev. Sú schopné rukolapným a kapilárnym spôsobom sprostredkovať vedomie a skúsenosť communia a poslania Cirkvi. Ako to povedali synodálni Otcovia, môže byť pomocou aj katechéza po krste, na spôsob katechumenátu.“

(Christifideles laici 61);

„Veriaci, keďže sú krstom povolaní, aby viedli život zodpovedajúci evanjeliómu učeni, majú právo na kresťanskú výchovu, ktorou majú byť riadne pripravovaní na dosiahnutie zrelosti ľudskej osoby a súčasne na spoznanie a prežívanie tajomstva spásy.“

(c. 217 CIC);

„Krst detí už svojou povahou vyžaduje katechumenát po krste. Nejde len o potrebné poučenie po krste, ale aj o nevyhnutné rozvíjanie krstnej milosti počas rastu osoby.“

(Katechizmus katolíckej Cirkvi 1231, ďalej len KKC)

OTÁZKY: Vzdelávam sa pravidelne v poznání svojej viery? Čítam pravidelne Písmo sväté napríklad na spôsob *skriptúry* (denných c. 10 minút čítania v rámci napríklad ranej modlitby), či dokonca *lectio divina* (rozjímanie nad Písmom svätým)? Čítam pravidelne aj inú užitočnú duchovnú literatúru, ako sú diela svätých, mystikov, či iných v Cirkvi osvedčených učiteľov a autorov napríklad na spôsob *lektúry* (denných c. 10 minút čítania v rámci večernej modlitby, alebo poobede po návrate zo zamestnania/školy)? Alebo radšej tento čas utratím pred TV, na internete, alebo ho inak premrhám? Zúčastňujem sa na katechézach či iných podujatiach, ktoré na tieto účely organizuje farnosť, alebo diecéza? Venujeme pozornosť tomuto vyučovaniu aj v mojom malom spoločenstve v rámci farnosti? Alebo som sa uspokojil s tým, čo som sa naučil pri 1. sv. prijímaní ako malé dieťa a s príležitostnými príhovormi v kázňach a homíliách na sv. omšiach? Ak som rodič, to, čo odovzdam deťom, je skutočné učenie a viera Katolíckej Cirkvi, ako ju opisujú cirkevné dokumenty (napríklad KKC, *Youcat*, alebo *Christifideles laici*, *Evangelii nuntiandi*, *Familiaris consortio* a iné dokumenty Cirkvi)? Alebo len nejaké moje mienky a názory?

Commúnio Cirkvi

„Svedectvo hlbokého a presvedčeného communia v detinskej závislosti na pápežovi, trvalom a viditeľnom princípe jednoty univerzálnej Cirkvi a na biskupovi, "viditeľnom princípe a základe jednoty" v čiastkovej Cirkvi ako aj vo vzájomnom "oceňovaní všetkých foriem apoštolátu v Cirkvi." Spoločenstvo s pápežom a s biskupom sa musí vyjadrovať v úprimnej ochote prijímať ich učiteľský úrad a ich pastoračné smernice. Spoločenstvo s Cirkvou si vyžaduje uznanie legitímneho pluralizmu laických zoskupení a súčasne ochotu k spolupráci so všetkými.“

(Christifideles laici 30);

„Aby sa všetky tieto farnosti stali živými kresťanskými spoločenstvami, musia sa dotyčné miestne authority starať o to, aby: boli farské štruktúry prispôbené situáciám s veľkou flexibilitou, ktorú umožňuje cirkevné právo predovšetkým podporovaním účasti laikov na pastoračnej zodpovednosti; [aby] rástli malé bázové spoločenstvá, nazvané aj živé spoločenstvá, v ktorých veriaci vzájomne môžu hlásať Božie Slovo a môžu byť činnými v službe a v láske. Tieto spoločenstvá sú v spoločenstve so svojimi pastiermi opravdivými skonkrétňeniami cirkevného communia a centrami evanjelizácie.“

(Christifideles laici 26);

„Základňové (bázové) cirkevné spoločenstvá (známe aj pod inými menami) vyrastajú rýchlo v mladých cirkvách. Sú podporované biskupmi a ich konferenciami ako pastoračná priorita a osvedčujú sa ako centrá kresťanskej formácie a misionárskeho vyžarovania. Ide o skupiny kresťanov, ktorí sa stretávajú na rodinnej úrovni alebo v obmedzenom okruhu, aby sa modlili, čítali Písmo, prehľbovali si náboženské vedomosti a debatovali o cirkevných problémoch z hľadiska spoločného zaangažovania. Sú znamením života Cirkvi, pomocou pri hlásaní evanjelia a dobrým východiskom pre novú spoločnosť, ktorá je založená na "civilizácii lásky".“

(Ján Pavol II., *Redemptoris missio* 51)

OTÁZKY: Aké je moje spoločenstvo s farnosťou? Neuspokojujem sa len s tým, že ju hoci aj pravidelne navštvím na sv. omši a tým to pre mňa končí? Som do nej zapojený prostredníctvom malého bázového spoločenstva podľa vyzvy otcov biskupov *„Farnosť sa má a môže stať spoločenstvom spoločenstiev“* (Patiersky list KBS z 3. 10. 2004)? Usilujem sa s ostatnými farníkmi vytvárať skutočné rodinné vzťahy, ktoré sa neobmedzujú na „kostol“ a „akcie“, ale prenikajú celý náš život ako skutočnej farskej rodiny? Prijímam účasť na pastoračnej zodpovednosti a činnosti farnosti, ako ju definujú dokumenty Cirkvi:

- voči pokrsteným deťom – „Časť zodpovednosti za rozvinutie a zachovanie milosti prijatej v krste nesie celé cirkevné spoločenstvo“ (KKC 1255);
- pomoc pri začleňovaní sa prvoprijímajúcich detí do rodiny farnosti – „Osobitné povinnosti voči deťom pokrsteným v Cirkvi majú jednotlivé kresťanské spoločenstvá, ku ktorým ich rodiny patria alebo v ktorých deti

žijú. *Kresťanské spoločenstvo je pre deti, ktoré v ňom žijú, najlepšou školou kresťanskej a liturgickej formácie*“ (Slávenie svätej omše za účasti detí, Úvodné smernice 11),

- voči birmovancom – *„Pokrstených pripraviť na prijatie tejto sviatosti je v najvyššej miere úlohou Božieho ľudu.“* (Obrad birmovania, úvodné smernice č. 3);
- voči manželom – *„...celé miestne cirkevné spoločenstvo má povinnosť pomáhať manželskej dvojici, aby chápala a prežívala svoje nové povolanie a poslanie“* (Ján Pavol II., Familiaris consortio 69);
- voči rodinám – *„aby [farské spoločenstvo] nezanedbávalo formáciu k aktívnemu životu rodín vo farnosti a podnecovalo vytváranie malých spoločenstiev rodín v prostredí farnosti“* (Pastoračný a evanjelizačný plán Katolíckej Cirkvi na Slovensku na roky 2007 až 2013)
- ... a podobne?

V ktorej oblasti sa v rámci farnosti angažujem a ako? Spolupracujem pritom s ostatnými farníkmi a so samotnou farnosťou? Prispievam na potreby farnosti v zmysle zákona *„Veriaci majú povinnosť prispievať na potreby Cirkvi, aby mala to, čo je potrebné na božský kult, na diela apoštolátu a dobročinnnej lásky, ako aj na slušné materiálne zabezpečenie služobníkov“* (c. 222 §1 CIC)? Podieľam sa primerane na starostlivosti aj o jej materiálnu stránku – upratovanie a údržba kostola, farských priestorov a stavieb, zveľaďovanie farského majetku,... *„Piate [cirkevné] prikázanie „Podporovať cirkevné ustanovizne““* (KKC 2042)?

Spoločenská angažovanosť za spoločné dobro

„Povinnosť angažovanej prítomnosti v ľudskej spoločnosti, ktorá sa vo svetle sociálneho učenia Cirkvi stavia do služby človeka a jeho plnej dôstojnosti. Zoskupenia laikov musia vyvolávať živé vloženie sa do účasti a do solidarity, aby vytvárali v spoločnosti spravodlivejšie a bratskejšie životné podmienky.“

(Christifideles laici 30);

„Aby kresťansky inšpiroval časný poriadok v spomenutom zmysle služby človeku, nemôžu sa laici zrieknuť zapojenia sa do "politiky", to znamená, do rozličných a mnohorakých iniciatív, na hospodárskej, sociálnej, zákonodárnej, správnej a kultúrnej úrovni, ktoré slúžia organickému a systematickému podporovaniu všeobecného dobra.“

(Christifideles laici 42)

OTÁZKY: Angažujem sa v spoločenskej verejnej oblasti za spoločné dobro? Zúčastňujem sa volieb a referend? Som primerane možnostiam politicky aktívny a obhajujem hodnoty a vízie Cirkvi a kresťanstva? Spolupracujem pritom s ostatnými farníkmi a s farnosťou samotnou?

Apoštolát

„Zosúladienie s apoštolským zameraním Cirkvi, na ktorom sa podieľajú, totiž "evanjelizovanie a posvätenie ľudí..., kresťanské formovanie ich svedomia ako aj prenikanie rozličných spoločenstiev a prostredí Duchom Evanjelia". V tomto zmysle sa musí od všetkých foriem laických zoskupení a od každého jedného z nich požadovať misionársky elán, ktorý z nich robí stále viac subjekty novej evanjelizácie.“

(Christifideles laici 30);

„Všetci veriaci majú povinnosť a právo vynasnažovať sa, aby sa božské poslanstvo spásy stále viac a viac dostávalo k všetkým ľuďom všetkých čias a celého sveta.“

(c. 211 CIC);

„Celá Cirkev je misionárska a dielo šírenia evanjelia je základnou povinnosťou ľudu Božieho... Všetci veriaci ... majú mať živé vedomie vlastnej zodpovednosti voči svetu, pestovať v sebe naozaj katolíckeho ducha a zasvätiť svoje sily dielu šírenia evanjelia.“

(II. vatikánsky koncil, Ad gentes 32 a 36);

„Nestačí, aby kresťanský ľud bol v nejakom národe prítomný a organizovaný, ani nestačí, aby konal len apoštolát dobrého príkladu. Ustanovený je tam nato, jestvuje tam za tým cieľom, aby svojim spoluobčanom nekresťanom zvestoval Krista slovom a skutkom a pomáhal im plne prijať Krista“

(Ad gentes 16)

OTÁZKY: Považujem dielo šírenia Evanjelia, apoštolátu a evanjelizácie za svoju „základnú povinnosť“? Uvedomujem si, že apoštolát je dôvodom, prečo je v mojej obci/meste ustanovená farnosť? Prijímam výzvu Cirkvi a Krista zasvätiť svoje sily dielu šírenia Evanjelia? Som naplnený túžbou a dychtivosťou za to, aby sa Božie zámery uskutočňovali všade tam, kde som a kde žijem a kam sa môžem dostať? Učím sa umeniu apoštolátu a vzdelávam sa vo veciach na to potrebných? Konám apoštolát nielen ako jednotlivec, ale aj spoločne a zosúladiene s farnosťou, ako ma vyzýva Cirkev: *„Nech veriaci konajú svoj apoštolát v duchu svornej spolupráce. ... Najmä v súčasných pomeroch je veľmi potrebné, aby sa v laickom pracovnom prostredí upevnila spoločná a organizovaná forma apoštolovania.“* (II. vatikánsky koncil, Apostolicam actuositatem 18)?

1. prvý piatok

1. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – PÝCHA

ČNOSŤ, ktorú pestujem – VIERA

O ČO IDE:

Pýcha je slabosťou malých a vystrašených ľudí. Jej podstatou je to, že robím zo seba stred svojho života aj svojho vesmíru a všetko naokolo i vo svojom živote hodnotím podľa toho, nakoľko to zodpovedá mojim záujmom. A o aké záujmy ide? No predsa: Mám strach z nedostatku, chcem preto čo najviac zarábať a čo najviac mať a s nikým sa o nič nedeliť! Mám strach z toho, že si my iní nevšimnú a že nie som dôležitý a že im som ľahostajný, musím sa preto vychvaľovať a povyšovať a predvádzať! Bojím sa bezmocnosti a bezvýznamnosti a preto sa musím neustále usilovať o moc, o vplyv, porovnávať sa s inými, súperiť s inými! A hlavne vtedy, ak sa mi to nedarí, musím mať nejaké útočisko, v ktorom by som si vylízal rany a pred všetkými sa skryl a niečím to „zajedol“ a „zapil“ a „odreagoval sa“.

Viera znamená prijať fakt, že Boh v mojom živote všetky tieto veci už dávno vyriešil: Som nekonečne bohatý, pretože odkedy ma pokrstili som aj ja spoludedičom Krista a teda dedičom Božieho Kráľovstva. Som nekonečne dôležitý, pretože som synom (dcérou) samotného Boha a sám Boh má pre mňa pripravený víťazný veniec svojej vlastnej, Božej Slávy. Nepotrebujem si nad nikým uplatňovať ani prestíž, ani moc, ani nič podobné, pretože nikto z ľudí a nič na tomto svete mi k tejto veľkosti už nemôže nič pridať a nikto z ľudí a nič na tomto svete mi z nej nijako nemôže ani ubrať. Môžem sa tak konečne zbaviť svojho strachu, odpútať sa od svojho ega a konečne byť slobodný a voľný a vo všetkom nachádzať číru radosť.

ČO UROBÍM:

- Najbližší mesiac si dám ako kresťan záležať na tom, aby som sa s nikým neporovnával a s nikým nesúperil. To neznamená, že budem s každým súhlasiť, alebo sa každému podriadiť. Môžem sa pokojne aj hádať, ak na to príde ☺ – ale s jednou veľkou zmenou: Už nebudem bojovať JA za SEBA proti JEMU, alebo budem bojovať za to, čo je pravda, za to, čo je dobro – a budem rovnako pripravený prijať aj svoju chybu a priznať si omyl a zmeniť názor, ak sa ukáže, že je nesprávny, či ospravedlniť sa druhému, ak som chybil – lebo viem, že nič z toho ma nijako neumenší, ako aj nič iné ma nijako neuväčší, pretože ja už som tým najväčším, čím sa človek môže stať, synom (dcérou) Boha a v tomto si s nikým nekonkurujeme, ani si nikto nijako neprekážame, práve naopak!

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Keď aspoň 20× počas tohto mesiaca
  - ráno si pripomeniem, kto som a čo mám v Kristovi Ježišovi, svoju hodnotu, dôstojnosť a identitu;
  - počas dňa sa s nikým vedome neporovnávam, ani s ním nesúperím a nebojujem – a ak hej, tak hneď, ako si to uvedomím, s tým prestanem
  - a, ak treba, sa dokážem ospravedlniť a priznať si chybu, omyl,...
- AKO SKAUT aspoň jedenkrát počas tohto mesiaca sa v mojej družine/oddiely podujmem na niečo, čo mi doteraz pripadalo ako ponižujúce, alebo pod moju úroveň.
- Na konci mesiaca sa o tom pohovám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne pospytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!

2. prvý piatok

2. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – LAKOMSTVO

ČNOSŤ, ktorú pestujem – ŠTEDROŠŤ a PRAJNOSŤ

O ČO IDE:

Lakomstvo je prejav pýchy: strach z nedostatku. Netýka sa len roviny majetku, môže sa prejavovať aj tým, že inému nedoprajem uznanie, triumf, vplyv, postavenie,... lebo by to ohrozilo a umenšilo moje postavenie, moju prestíž,... a preto sa nerád delím o svoje vedomosti, skúsenosti, žiarlivo si všetko strážim, som neochotný.

Ako Boží syn/dcéra už ale nič podobné nepotrebujem. Som slobodný a voľný od seba a teda oslobodený k štedrosti a k prajnosti a k novému druhu radosti, ktorú so sebou táto sloboda prináša: k radosti z toho, že sme sa podelili a že sme inému pomohli podrásť a zažiť úspech, radosť, triumf, veci, ktoré my už teraz sami nepotrebujeme, ale kedysi aj nás tešili a – budme úprimní – aj teraz nás potešia, aj keď už nie sme na nich nijako závislí ani po nich nedychtíme.

ČO UROBÍM:

- Budem sa učiť štedrosti – v oblasti majetku, ale aj v oblasti ostatných vecí a rád sa budem s inými deliť.
- Budem sa učiť prajnosti a budem pomáhať iným, aby aj oni uspeli, vynikli, aby si možno užili úspech a „päť minút slávy“ a budem sa snažiť z toho úprimne tešiť

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Keď aspoň 20× počas tohto mesiaca
  - ráno si pripomeniem, kto som a čo mám v Kristovi Ježišovi, svoju hodnotu, dôstojnosť a identitu; a potom
  - ALEBO sa s niekým podelím a niečo materiálne a nie zanedbateľné, ale tak, že „stratu“ toho aj sám na sebe pocítim (najmenej 5×);
  - ALEBO niekomu pomôžem k úspechu, k triumfu a sám skromne ostanem v pozadí a nechám všetku slávu na neho;
  - ALEBO sa s niekým nezištne podelím o svoje vedomosti a skúsenosti a tak prispejem k jeho rastu a k jeho úspechu a sám pritom skromne ostanem v pozadí, nepochválím sa tým ani nič podobné;
- AKO SKAUT aspoň jedenkrát počas tohto mesiaca sa v mojej družine/oddiely podujmem na niečo, kde sa podelím o svoje skúsenosti, zručnosti, vedomosti tak, aby som tým iným pomohol napredovať, rásť a zažiť pocit víťazstva a úspechu.
- Na konci mesiaca sa o tom pohovorám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne pospytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcom mesiaci!

3. prvý piatok

3. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – ZÁVISŤ

ČNOSŤ, ktorú pestujem – VĎAČNOSŤ

O ČO IDE:

Závisť je prejav pýchy: stále mám pocit, že v porovnaní s inými nie som dosť bohatý... dosť uznávaný... dosť vplyvný... nemám toľko zábavy a hračiek ako oni... cítim sa menejcenný – a preto sa užieram závidením.

Ako syn/ dcéra Boha ale už v podobnom užieraní sa a porovnávaní sa už nevidím zmysel. Som dedičom Boha – neexistuje nič viac, čo by som mohol mať a vlastniť a byť tým. Ak budem na celom svete jediný, nezväčší to nijako túto moju veľkosť a moje bohatstvo. A ak sa takými stanú všetci ľudia na svete, neumenší to ani v najmenšom moju veľkosť a bohatstvo, pretože v Bohu som sa stal veľkým a bohatým nie v porovnaní s inými ľuďmi, ale absolútne, v porovnaní s Bohom, ktorý ma usadil na svoj vlastný trón (Zjv 3,21) a dal mi svoje vlastné Kráľovstvo (Lk 12,32). A tak namiesto strachu, pocitu menejcennosti, porovnávaní sa a užierania sa v závisť nastupuje sloboda, radosť – a vďačnosť, obrovská vďačnosť Bohu za tento Dar, vďačnosť, ktorá neponižuje, ale ešte znásobuje radosť a blaženosť z Božieho Daru!

ČO UROBÍM:

- Budem si uvedomovať veľkosť Božieho Daru, ale aj tých menších, pozemských darov, ktorými ma Boh zahŕňa.
- Budem sa učiť žasnúť nad nádherou sveta a života, ktorými ma Boh obdaroval, mať oči, ktoré vidia, uši, ktoré načúvajú a srdce, ktoré vníma.
- Budem sa učiť vďačnosti voči Bohu ale i voči ľuďom.

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Keď aspoň 20× počas tohto mesiaca
  - ráno si pripomeniem, kto som a čo mám v Kristovi Ježišovi, svoju hodnotu, dôstojnosť a identitu; a potom
  - večer si sadnem, pospomínam na všetko krásne, čo som zažil a poďakujem za to Bohu chválou, vďakou a oslavou;
- Keď aspoň 10× počas tohto mesiaca
  - prežijem deň (aspoň jeho nie zanedbateľnú časť) s otvorenými očami, schopnými vidieť krásu a zázraky aj vo veciach, ktoré mi doteraz pripadali všedné a nezaujímavé, ale teraz sa z nich dokážem tešiť a žasnúť nad nimi, nad krásou a dobrom, ktoré v nich je ukryté, takže aj všedné veci mi viac nepripadajú všedné a bežné už ani náhodou nie sú bežné, ale všetko okolo mňa sa stáva plným slávy a Božej Nádhery;
- AKO SKAUT aspoň jedenkrát počas tohto mesiaca sa v mojej družine/oddiely urobím niečo, čím spoločne s ostatnými prežijem krásu hoci aj všedných vecí okolo nás a potom za to vyjadríme vďaku a chválu Bohu
- Na konci mesiaca sa o tom pohovorám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne pospytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcich mesiacoch!

4. prvý piatok

4. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – HNEV

ČNOSŤ, ktorú pestujem – ROZVAHA

O ČO IDE:

Hnev je prejav pýchy: je to volanie do boja, aby sme pre seba a na úkor iných vybojovali to, po čom pre seba túžime a o čom sa bojíme, že nám to bude chýbať. Niekedy sa zvrhne na pomstu – keď už nedúfame vo svoje víťazstvo, ale aspoň urobíme všetko preto, aby nezvíťazil ani ten druhý, alebo aby za svoje triumf nad nami draho zaplatil. A často sa hneváme aj sami na seba, ak sa nám „podarí“ niečo, čo nás zosmiešni, zaharbí,... – len to navonok maskujeme tým, že svoj hnev obrátíme proti nejakej veci, podmienkam, situácii, na ne zvalíme svoje neúspech, ich obviníme, na ne sa hneváme, lebo keby toho nebolo, iste by sme uspeli a vynikli a triumfovali a svoju pýchu uspokojili namiesto hanebného pokorenia a poníženia... Ako kresťania – už na hnev nemáme dôvod. Vieme, že hnev nič nerieši, preto namiesto neho uprednostňujeme radšej pokoj a rozvahu, s ktorou riešime prípadné problémy tak, aby slúžili vždy väčšiemu dobru pre čo najviac ľudí. A pokiaľ ide iba o také taľafakty, ako je nejaké „poníženie“, či „zosmiešnenie“, či „neúspech“ podľa meradiel sveta – to je nám už tak srdečne ukradnuté, že nás to už ani nevzruší, nieto že by nás to rozhnevalo! A ak hej – potom je problém v nás, v tom, že strach prevládol nad vierou a pýcha udusila našu slobodu a radosť. A potom nie hnev, ale obrátenie, návrat k Bohu a obnovenie istoty našej viery je cestou von z tej mizérie!

ČO UROBÍM:

- Budem trénovať pokoj a rozvahu vo všetkých situáciách – založené na hlboké istote viery, na vedomí si svojej neodňateľnej hodnosti, dôstojnosti, Bohom darovanej veľkosti, ktorá ma zaväzuje nesprávať sa ako nejaký *pozemský buran*, ale primerane môjmu postaveniu i môjmu Otcovi i Bratovi Kristovi, ktorého Meno hrdo a s vďakou nosím.

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Keď aspoň 20× počas tohto mesiaca
  - ráno si pripomeniem, kto som a čo mám v Kristovi Ježišovi, svoju hodnosť, dôstojnosť a identitu; a potom
- Keď aspoň 10× počas tohto mesiaca
  - prežijem celý deň bez toho, aby som sa nahneval, alebo ma niečo vytočilo, alebo som na niečo prudko a bez rozmýšľania reagoval – a tak *bránil svoje ego a svoju pýchu* namiesto toho, aby som v slobode a veľkosti Božieho dieťaťa s rozvahou hľadal spoločné a opravdivé dobro;
- Ak sa mi stane, že ma niečo rozhnevá, alebo inak vytočí, večer si vec zanalyzujem a zistím, kde vo mne(!) je problém, ktorý spôsobil, že som na takú svetskú banalitu reagoval hnevom a rozrušením. Potom pouvažujem, ako tento problém v sebe vyriešiť.
- AKO SKAUT urobím počas mesiaca aspoň jednu konkrétnu vec (akciu, podujatie, program, čokoľvek) zameranú na zlepšenie a prehĺbenie vzťahov v mojej družine/oddiely
- Na konci mesiaca sa o tom pozhovám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne pospytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcich mesiacoch!

5. prvý piatok

5. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – SMILSTVO

ČNOSŤ, ktorú pestujem – VEĽKORYSOSŤ, ČISTOTA a KRÁSA

O ČO IDE:

Lakomstvo, závišť a hnev sú akoby zbrane pýchy v boji za jej túžby. Lakomstvo: všetko mne! Závišť: Ako si tamten dovolí mať to, čo ja nemám, dokonca ma prekonať? Hnev: Poďme do boja, aby som všetko uchvátil pre seba! Tento mesiac načíname druhú trojicu hlavných hriechov, ktorá je skôr akoby útočiskom zlomenej pýchy. Vyskytuje sa vtedy, keď už nemáme silu ani odvahu ani chuť bojovať. Občas sa vyskytujú u ľudí, ktorí si myslia, že dosiahli všetko: diktátori, tyrani, boháči, celebrity... Väčšinou sa ale objavujú u ľudí, ktorí sa zmierili s tým, že nič z toho nikdy nebudú – a tak si hovoria: no čo, aspoň sa teda zabávajme, užívajme si, čo môžeme, ja tak nikdy viac než bezvýznamní ľudkovia nebudeme, tak aspoň nech je sranda... Smilstvo sa týka oblasti sexu a to vtedy, keď sex nepoužívame na to, na čo je určený, ale ako drogu, ako vyvolávač rozkoše, v ktorej utápame svoju neschopnosť čohokoľvek väčšieho a vznešenejšieho (asi ako keď prasiatko rezignuje na sen byť baletkou a zaryje sa s chrochtaním do blatíčka). Nemusí to byť len „vyspať sa“ či dať si „rýchlovku na záchode“ s kámošom, či kámoškou. Omnoho častejšie sa to týka, hlavne dnes, v dobe internetu, rôznych porno stránok, porno filmov, viac či menej hard, všadeprítomnej zvrhlosti, presakujúcej do všetkých oblastí bežného aj verejného života... Toto všetko funguje ako droga a spútava nás to, robí nás to závislými, neslobodnými, živočíšnymi... a tým nás to vzdďaľuje od Boha.

Ako synovia a dcéry Boha si to veľmi dobre uvedomujeme. A nie sme takí blázni, aby sme krásu a nádheru života s Bohom v jeho iskrivej nádhre a vznešenosti vymenili za bahno niečoho podobného – úplne rovnako, ako by žiaden talentovaný športovec na ceste k triumfu nevymenil svoje tréningy za pívne žúry či iné márnenie času...

ČO UROBÍM:

- Budem si dávať pozor na to, čím naplňam svoju myseľ a svoje srdce a začnem cieľavedome svoje vnútro naplňovať tým, čo ma inšpiruje k vyšším a vznešenejším veciam, tak, ako to robia napríklad úspešní lídri, ale nielen oni: „*Lídri nečítajú akékoľvek knihy alebo časopisy, nesledujú akékoľvek filmy a nepočúvajú akúkoľvek hudbu. Vedomí si svojej vlastnej dôstojnosti filtrujú to, čo je morálne pochybné, a naplňajú svoje srdcia a mysle tým, čo je vznešené. Majú plán na budovanie svojej osobnosti a osobností svojich nasledovníkov.*“ (Alexandre Havard)

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Prečítam si príbeh o dvoch vlkoch a pouvažujem o ňom a jeho dopade na môj život: „*Jeden večer vzal starý Indián svojho vnuka a rozprával mu o bitke, ktorá prebieha vo vnútri každého človeka. Povedal mu, „Chlapče, tá bitka v každom z nás je medzi dvomi vlkami.“ Jeden je zlý. Je to zlosť, závišť, žiarlivosť, smútok, sebeckosť, hrubosť, nenávisť, sebalútosť, falošnosť, namyslenosť a ego. Ten druhý je dobrý. Je to radosť, pokoj, láska, nádej, vyrovnanosť, skromnosť, láskavosť, empatia, štedrosť, vernosť, súcitiť a dôvera. Vnuk o tom všetkom premýšľal a po minúte sa opýtal, „A ktorý vlk zvíťazí?“ Starý Indián odpovedal: „Ten, ktorého krmíš.““*
- Keď aspoň 20x počas tohto mesiaca
  - celý deň vedome ani nezavádzam o nič, čo by akokoľvek súviselo s oblasťou porno, zneužívania sexu, neslušnými vecami a podobne. Keďže nemôžem po svete chodiť so zatvorenými očami, samozrejme, že zavádzam o podobné veci rozvešané na billboardoch a podobne, ale nebudem im venovať žiadnu aktívnu pozornosť, proste ich budem ignorovať rovnako, ako „lajno na chodníku“ (aj s podobným obídením aby som doň nešliapol) ☺ a basta...
  - SÚČASNE v si ten deň pozriem, prečítam, vypočujem, alebo sa zúčastním niečoho, čo vo mne nakrmi „správneho vlka“ vecami, ktoré ma inšpirujú k veľkorysosti, čiže k túžbe po veľkých, krásnych, vznešených a dobrých veciach, obzvlášť po svätosti a dokonalosti, po plnosti Božieho synovstva.
- AKO SKAUT urobím počas mesiaca aspoň jednu konkrétnu vec zameranú na to, aby som členov svojej družiny/oddielu nadchol pre veci krásne a vznešené a rozfúkal v nich túžbu po ich dosiahnutí.
- Na konci mesiaca sa o tom pohovorám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne popytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcich mesiacoch!

6. prvý piatok

6. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – OBŽERSTVO (NEMIERNOSŤ)

ČNOSŤ, ktorú pestujem – DISCIPLÍNA

O ČO IDE:

Jedlo je ďalšia droga: ak sme smutní, deprimovaní, sklamaní, vystrašení,... dáme si čokoládu, najeme sa, napijeme, možno dokonca opijeme – a hneď sa cítime lepšie, rozjarení vínom, alebo otupení ťažkým jedlom... problémy sa v tom omámení rozplývajú a my máme pocit, že všetko je OK, svet je krásny... je to ilúzia. Ale ak nemáme nič lepšie na práci, ak nesmerujeme za ničím skutočne veľkým a krásnym – tak potom nám takéto mrhanie svojim životom pripadá aspoň príjemné. Ale nejde len o jedlo. Rovnako môžeme mrhať svojim životom – a utekať pred realitou – do sveta zábavy: filmy, televízia, surfovanie po nete, nekonečné chatovanie, vysedávanie na FB, čúnenie do tabletu či smartfónu,... Dokonca aj záľuby a krúžky sa môžu niekedy premeniť na takéto unikanie pred životom a pred realitou: zatvorím sa vo svojej izbe a venujem sa svojej zbierke pivných tácock, ktorá je tak zbytočná, ako len podobná záľuby byť môže, ale mne pomáha márneť čas a utekať pred životom a pred svetom, tak sa jej venujem...

Problém je, že tieto veci nemôžeme zväčša zo svojho života úplne odstrániť. Pivné tácky môžeme, ale nemôžeme prestať úplne jesť, úplne piť, asi ani sa úplne odstrihnúť od internetu. Preto potrebujeme čnosť disciplíny (niekedy nazývanej aj miernosť), kedy využívame všetky tieto veci tak, aby slúžili, ale nie viac, aby tak neboli ani našimi pánmi, aby sme na nich neboli drogovo závislí (doslova!) a aby sme nimi nemárnili náš drahocenný čas, ktorý keď uplynie, už sa nikdy nijako nevráti, je raz a navždy preč a ak ho zmysluplne nevyužijeme, je nadobro stratený!

ČO UROBÍM:

- Urobím si inventúru toho, čo bežne cez deň robím a čomu sa venujem. Pouvažujem, nakoľko slúžia, alebo naopak prekážajú môjmu cieľu a tým je v prvom rade plnosť Božieho synovstva a dosiahnutie svätosti a dokonalosti, byť najlepším možným, akým len dokážem byť a naplniť tak potenciál, ktorý do mňa Boh vložil – a to takým spôsobom, aby to bolo v plnom súlade s mojim postavením a hodnosťou syna/dcéry Boha a Božieho dediča. Nakoniec si stanovím pravidlá, ako budem všetky tieto veci využívať tak, aby môjmu cieľu slúžili, neprekážali mu, ani som nimi zbytočne nemrhal svojim nesmierne vzácnym časom.

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Urobím si inventúru najmenej 10 vecí, ktorým sa okrem školy denne venujem: FB, net, TV, kámoši, možno krúžky,... U každej napíšem, akým spôsobom môže napomáhať mojej ceste za dokonalosťou Božieho syna/dcéry – a naopak, v čom tomu prekáža, v čom ma iba zbytočne oberá o čas. U 10-tich z nich si potom určím jasné pravidlá, ako, v akej miere a akým spôsobom ich budem užívať tak, aby môjmu cieľu napomáhali a neprekážali mu. Ak sa dá, prekonzultujem tieto veci s niekým starším a skúsenejším – napríklad aj so svojim skautským vodcom alebo radcom, ak takí sú.
- Keď aspoň 15x počas tohto mesiaca
  - prežijem celý svoj deň aspoň na 90% podľa týchto mnou stanovených pravidiel.
- AKO SKAUT považujem, či aj v našom skautskom živote nie sú veci, ktorými iba zbytočne márnime čas namiesto dobrodružného a vzrušujúceho napredovania na skautskej ceste za svojim skautským ideálom. V prípade seba zjednám nápravu sám v sebe, v prípade družiny/oddielu považujem, ako by sa to dalo napraviť a, ak je to v mojich silách, urobím niečo pre to, aby sa tá náprava aspoň sčasti aj zjednala.
- Na konci mesiaca sa o tom pohovám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne pospytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcich mesiacoch!

7. prvý piatok

7. mesiac

HRIECH, ktorý odstraňujem – LENIVOSŤ (gr. *akedia*, nezáujem, ľahostajnosť, apatia,...)

ČNOSŤ, ktorú pestujem – VYTRVALOSŤ a PORIADOK

O ČO IDE:

Lenivosť je slabosť, ktorá prichádza vtedy, keď strácam alebo vieru v hodnotu cieľa („To za tú námahu nestojí... je to príliš ťažké...“), alebo nádej na jeho dosiahnutie („Nikdy sa mi to nepodarí... to nie je pre mňa...“). Do veľkej miery je výsledkom aj kŕmenia nesprávneho a vyhladovania toho správneho vlka v nás. V prípade hlavného hriechu lenivosti potom ide obzvlášť o tzv. acédiu a to je znechutenosť v duchovnej oblasti, týkajúca sa nášho života s Bohom, pravidelnej modlitby, liturgie a tak.

ČO UROBÍM:

- Uvedomím si, že disciplína znamená nielen s mierou využívať veci vo svojom živote, ale aj vnieť systém a poriadok do svojho života. Poriadok je kľúčom ku kráse a dokonalosti. *Maliar má na svojej palete chaos farieb, ktoré potom na plátne dômyselne usporiada a zorganizuje – a výsledkom je nádherný obraz! Hudobný skladateľ zorganizuje noty a tóny a nástroje v orchestri – a výsledkom je nádherná symfónia. A futbalový tréner takisto zorganizuje chaotický chumel hráčov na trávniku – a výsledkom je povestný „biely balet“ napríklad. Aj môj život, ak má byť umeleckým dielom, krásnym a nádherným, musí v sebe niesť poriadok, inak ostane len bezcenným chaosom. A platí to aj na tú oblasť nášho života, ktorú bežne nazývame „náboženskou“ (aj keď to nie je úplne dobrý spôsob, pretože ak sme synovia a dcéry Boha, celý náš život je Boží a duchovný, čiže veľkosti Boha a nášho Božieho synovstva zodpovedajúci)*

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Keď aspoň 20× počas tohto mesiaca
  - Ráno venujem aspoň 15 minút ranej modlitbe, počas ktorej aspoň chvíľku uvažujem (čiže rozjímam) nad krátkym úryvkom Božieho slova, napríklad z omšových čítaní na daný deň. Použijem pritom túto schému: **ČÍTANIE** úryvku z Písma, **UVAŽOVANIE** nad zmyslom textu a tým čo hovorí mne osobne, **HODNOTENIE** ako som to, čím ma Božie slovo oslovilo, žil a konal doteraz, **ROZHODNUTIE** ako budem túto vec vo svojom živote uskutočňovať a v čom svoj život a konanie prispôbim tomu, čo som v rozjímaní spoznal, **MODLITBA**, v ktorej všetko zhrniem vlastnými slovami ako svoju osobnú odpoveď Bohu na Jeho oslovenie v Božom slove. Ak treba, upravím svoj denný režim tak, aby som túto modlitbu ráno s prehľadom zvládol.
  - Po návrate zo školy venujem 10 minút SKRIPTÚRE – čítaniu Písma Svätého na pokračovanie. Vyberiem si na to vhodnú knihu, napríklad Jánovo evanjelium, potom Skutky apoštolov a po nich 1. Jánov list, alebo podobne. Zo začiatku sa obmedzíme len na NZ a cieľom je prečítať ho takto celý a potom znova... a znova... aj to je kŕmenie správneho vlka.
  - Pred spaním venujem 10 minút LEKTÚRE – čítaniu na pokračovanie inej inšpiratívnej knihy, ktorá podporuje môj rast v Božom živote a inšpiruje ma k veľkým a nádherným veciam v rámci žitia a uskutočňovania môjho Božieho synovstva a dáva mi k tomu aj primerané poučenie.
  - Okrem toho sa vo všetkom ostatnom správam podľa zásady „Najprv práca, potom zábava“, najprv užitočné a potrebné, potom príjemné a pohodlné – a túto zásadu dokážem dodržať aj napriek lenivosti a nechuti.
- AKO SKAUT urobím pre svoju družinu/oddiel jednu vec, do ktorej sa mi veľmi nechce, ale je užitočná, či dokonca potrebná.
- Na konci mesiaca sa o tom pohovám s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne pospytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcich mesiacoch!

8. prvý piatok

8. mesiac

ČO UROBÍM:

- Zrekapitulujem si svoju cestu za posledných sedem mesiacov.
- Vytvorím si víziu môjho života, postaveného na tom, čo som sa učil, na uplatňovaní všetkých siedmych čností, ktoré som si osvojoval.
- Pretvorím túto víziu do konkrétnych pravidiel a tie si napíšem ako svoje vlastné, osobné „prikázania“
- Jeho súčasťou, samozrejme, bude môj denný režim z minulého mesiaca (ak treba, upravím ho a ešte vylepším) a pokračujúca prax rannej modlitby, skriptúry a lektúry... ☺
- tento zoznam si vo svojej izbe zavesím na dobre viditeľné miesto.

KEDY JE TÁTO ČASŤ VÝZVY SPLNENÁ:

- Keď aspoň 20× počas tohto mesiaca
  - Si ráno tento svoj zoznam aspoň jeden-dvakrát nahlas(!) prečítam, aby som si ho vštepil do pamäte;
  - Počas dňa sa usilujem podľa neho žiť najlepšie, ako dokážem
  - Okolo obeda sa na chvíľku zastavím a zhodnotím, ako sa mi v tom doteraz darilo (v kresťanstve tomu hovoríme *partikulárne (čiastkové) spytovanie svedomia* a zahrniem do toho, samozrejme, aj všetky ostatné zlé a nepodarené veci a hriechy, ktoré sa možno počas dopoludnia u mňa vyskytli)
  - Večer si pred spaním, po lektúre, spytujem svedomie podľa schémy sv. Ignáca *exámen*.
  - Dospejem k záveru, že v daný deň som dodržal svoj *denný režim, rannú modlitbu, skriptúru, lektúru* a v ostatnom sa mi jasne viac darilo, než nedarilo.
- AKO SKAUT si dám záležať na tom, aby som bol na všetkých skautských akciách príkladným a vzorným skautom, ktorý je inšpiráciou, oporou a povzbudením (všetky tri sô dôležité, ani jednu nevynechať!) pre ostatných skautov na ich skautskej ceste.
- Na konci mesiaca sa o tom pohovárom s niekým starším a skúsenejším, alebo si aspoň dôkladne popytujem svedomie, ako som túto časť výzvy splnil!
- Overím si, či pokračujem v postojoch, ktoré som sa učil v predchádzajúcich mesiacoch!

Modlitba *exámen* sv. Ignáca:

„Svätý Ignác [spopularizoval] modlitbu, ktorá má veriacim pomôcť nájsť Boha v ich živote. On ju nazýval „spytovanie svedomia“. **Vykonáva sa raz denne** (zvyčajne pred spaním) **alebo dvakrát** (napoludnie a večer). **Pozostáva z piatich nenáročných krokov**. Tradičným **prvým krokom je vďačnosť**. Pripomíname si dobré veci, ktoré sa nám počas dňa stali, a ďakujeme za ne. **Druhým krokom spytovania je prosba o milosť** „spoznať svoje hriechy“, vidieť, kde sme sa najhlbšej časti samého seba, časti, ktorá nás volá k Bohu, otočili chrbtom. **Tretí krok spytovania, prehľad dňa, je srdcom modlitby**. V podstate sa pýtame: „Čo sa dnes stalo?“ Predstavme si to ako film v našej hlave. Premietnime si deň od začiatku do konca, od ranného vstávania až po prípravu do postele večer. Sledujme, z čoho sme boli šťastní, z čoho nervózni, čo nás miatlo, čo nám pomáhalo viac milovať. Spomínajme si na všetko: obrazy, zvuky, pocity, chute, rozhovory. Na myšlienky, slová a skutky, ako hovorí Ignác. Každý moment ponúka pohľad na to, kde sa v našom dni nachádzal Boh. **Štvrtým krokom spytovania svedomia je prosiť Boha o odpustenie** za čokoľvek hriešne, čo sme počas dňa urobili. Prosba o odpustenie našich hriechov môže byť oslobodzujúca, môže nám pripomenúť Božiu túžbu prijať nás späť - ako otec v Ježišovom podobenstve o márnoträtom synovi - bez ohľadu na to, čo sme urobili, ak úprimne ľutujeme. Jeden z našich profesorov počas teologických štúdií Peter Fink SJ nám povedal, že pri spovedi netreba klásť dôraz na to, akí sme zlí, ale na to, aký dobrý je Boh. Nakoniec, **v poslednom kroku spytovania svedomia prosíme o milosť, aby nám Boh pomáhal počas nasledujúceho dňa. Zakončiť ho môžeme ľubovoľnou modlitbou**. Ignác navrhuje Otčenáš.“

(James Martin SJ, upravené, krátené)

9. prvý piatok

9. mesiac

Urobím si 12-hodinovú duchovnú obnovu – sám, alebo s druhmi z plnenia tejto výzvy – a na nej budem uvažovať o svojom ďalšom živote ako Božieho syna/dcéry. V závere si na papier načrtnem spôsob, akým budem v ceste, na ktorú som počas tejto výzvy vykročil, nielen pokračovať, ale aj ďalej toto všetko rozvíjať a napredovať tak k svojmu cieľu, ktorým je plné uskutočnenie a rozvinutie Božieho Daru vo mne. Nakoniec sa o tom, ak je to možné, pohovám aj s niekým starším a skúsenejším.

So všetkými, ktorí so mnou na ceste tejto výzvy putovali, usporiadam veľké me-che-che (mulatčág, oslavu, párty,...), na ktorej spolu s ostatným skautmi a skautkami oslávime svoje víťazstvo nad sebou samými, svojou slabosťou a nad hriechom.

Na záver sa poďakujem Bohu za jeho pomoc a silu a dary a hlavne za Dar synovstva vhodnou pobožnosťou (chvály, adorácia,...), ak sa dá, tak v kostole.

Z rúk radcu/vodcu prijmem nášivku za splnenú výzvu a doma si ju s hrdosťou a radosťou našijem na rovnošatu

